

Ryzyko ekologiczne związane z egzotycznymi gatunkami wprowadzonymi do akwakultury

Andrzej Kapusta

Zakład Ichtiologii, Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie

Inwazja obcych gatunków jest uważana za jeden z najpoważniejszych problemów współczesnej ochrony przyrody. Hodowla obcych gatunków ryb pociąga za sobą ryzyko przedostania się ich do wód otwartych. Mimo wielu swoich zalet chów i hodowla organizmów wodnych zagraża lokalnym populacjom ryb. Obce gatunki mogą zdominować nowe siedlisko i spowodować nieodwracalne zmiany w środowisku. W ostatnich latach w Unii Europejskiej wydaje się rocznie 12 mld euro na zwalczanie gatunków inwazyjnych i wyrządzone przez nie szkody. Jednocześnie obce gatunki stanowią około 60% całkowitej produkcji akwakultury w Europie. Akwakultura uważana jest również za jedno z głównych źródeł wprowadzania do wód otwartych nowych gatunków. W wodach śródlądowych Polski odnotowano występowanie 39 obcych gatunków ryb, spośród których 17 tworzy rozradzające się populacje. Akwakultura była źródłem wprowadzenia 51% gatunków spośród stwierdzonych w polskich wodach śródlądowych. Powody wprowadzania obcych gatunków do wód otwartych były różnorodne. Zwykle wiązały się z chęcią zagospodarowania niewykorzystywanych przez rodzime gatunki zasobów pokarmu lub „wzbogacenia” składu ichtiofauny ekosystemów wodnych. W ostatnich latach wprowadzenie obcych gatunków jest głównie skutkiem przypadkowych zarybień lub ucieczki gatunków hodowlanych.